

Azt a kérdést, hogy az elsőbírósági ítélettől járó illetéket bélyegjegyekben kell-e leróni, vagy pedig kiszabás alapján készpénzben kell-e fizetni, csak az elsőbírósági határozat meghozatalakor fennállott viszonyok figyelembevételével kell és szabad eldönteni. (8531/1929. P. — 1930. I. 22.) A felterjesztett vonatkozó bírósági iratok, de a kiszabás alapjául szolgáló lelet szerint is az az első bírósági ítélet, amelynek bélyeghiánya miatt a kiszabás alapjául szolgáló lelet felvételével, az elsőbírósági ítélet meghozatalakor K. 25,000.000.- értékű ingatlan iránt indított perben hozott. Az ilyen értékű perben hozott ítéletek után pedig az 1914. évi XLIII. t.-c. 15. §-a és az ennek helyébe lépett későbbi intézkedések alapján az ítéleti illetéket mindenkor kiszabás alapján készpénzben kellett és kell ma is fizetni. A készpénzben fizetendő ítéleti illetékért azonban törvényes rendelkezés szerint a perben eljáró ügyvédet sem felelősség, sem kezesség nem terheli. Az a panaszolt határozatban említett körülmény, hogy a fellebbezési bíróság ítéletének indoklásában a perérték 5,000.000 koronában van kitéve, az ítéleti illetéknek a panaszostól való követelhetősége azért sem adhat jogcímet, mert a perértéknek a fellebbezési bíróság ítéletében a keresetben kitévezett értéktől eltérő meghatározása egyébként az 1914. évi XLIII. t.-c. 67. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezésekre tekintettel sem hathat vissza az elsőbírósági ítélet után járó illeték lerovási módjára, és pedig annál kevésbbé, mert a dolog természeténél fogva is azt a kérdést, hogy az elsőbírósági ítélettől járó illetéket bélyegjegyekkel kell-e leróni, vagy pedig kiszabás alapján készpénzben kell-e fizetni, csak az elsőbírósági határozat meghozatalakor fennállott viszonyok figyelembevételével kell és szabad eldönteni. E tekintetben tehát netán később beállott változás visszahatólag figyelembe nem vehető. Az ilyen változás, megfelelő törvényes rendelkezés hiányában, különösen nem szolgálhat alapul arra, hogy a kiszabás alapján készpénzben fizetendő ítéleti illeték helyett az ítéleti illetéknek bélyegjegyekkel való utólagos lerovása legyen követelhető.

Az egyességi kísérletre idézés folytán létrejött egyességről felvett jegyzőkönyv nem tárgyalási jegyzőkönyv. (5639/1928. P. — 1930. II. 25.) A Pp. 139. §-a alapján egyességi kísérletre idézés iránt előterjesztett kérelem folytán létrejött egyességről felvett jegyzőkönyv az 1914. XLIII. t.-c. 1. §. (1) bekezdése b) pontjában említett jegyzőkönyvnek minősül és a 68.600/1924. sz. P. M. rendelet 35. §-a 2. pontjában meghatározott illeték alá esik, mert az ily jegyzőkönyv nem tekinthető az idézett §. (1) bekezdése a) pontjában említett tárgyalási jegyzőkönyvnek, minthogy az egyességet a Pp. értelmében vett tárgyalás nem előzi meg, minélfogva a jegyzőkönyv sem tüntethet fel tárgyalási anyagot.

Telki szolgálomak megszerzése után nem ingatlan vagyonátruházási illeték, hanem az Ill. Díj. 88. t. A. bb) pontjában megállapított illeték fizetendő. (M. kir. közigazgatási bíróság 15.081/1929. P.) A ki-

szabás alapjául szolgáló okiratok szerint az abban megnevezett tulajdonosok megengedték, hogy a vízvezetési szolgálat az okiratokban megjelölt ingatlanokra az ott meghatározott ellenérték fejében a Margitszigeti Ármentesítő és Belvízvezető társulat javára bekebeleztesse. Ezeknek a szolgálomnak megszerzése után panaszos terhére a megállapított visszteher alapulvételével 5%-os ingatlan vagyonátruházási illetéket szabtak ki. A panasz a kiszabott illetékek teljes törlésére irányul.

A panasz csak részben helytálló.

Helytálló annyiban, hogy 5%-os ingatlan vagyonátruházási illeték kiszabásának helye nincs. Az ill. díj. 88. t. A) pontja helyébe lépett 1920:XXXIV. t.-c. 2. §. második bekezdése az illetéki díjjegyzék idézett rendelkezésével egyezően csak a haszonélvezeti vagy használati, tehát az ügynevezett személyes szolgálomokra mondja ki azt, hogy illetékkötelezettség szempontjából az ingatlanokkal egyenlő elbánás alá esnek. A magyar magánjog a személyes szolgálomtól élesen megkülönbözteti az ügynevezett telki szolgálomokat. Ezekre azonban az 1920:XXXIV. t.-c. sem más törvényes intézkedés az idézett 2. §. második bekezdéséhez hasonló rendelkezést nem tartalmaz. A telki szolgálomokra tehát az idézett törvényes rendelkezés nem alkalmazható, hanem azokra tovább is az illetéki díjjegyzéknek érvényében nem érintett 88. t. A. bb) pontja nyer alkalmazást. E szerint pedig a személyes szolgálomtól különböző egyéb nemű szolgálomokért érték szerint II. fokozatú, illetőleg 1927. évi május hó 16-tól az 1927. évi 68.200. P. M. számú rendelet 17. §-a szerint 1.5%-os illeték jár.

Minthogy pedig ezekben az esetekben az okiratok tartalmából megállapíthatólag panaszos az azokban megjelölt ingatlanrészeknek sem haszonélvezeti, sem használati jogát nem szerezte meg, hanem egyedül vízvezetéshez nyert jogot, tehát ügynevezett telki szolgálom nyert, ez pedig az előbb kifejtett okok szerint az illetéki díjjegyzék 88. t. A. bb) pontja szerint II. fokozatú, illetőleg 1.5%-os illeték alá esik, az 1927. évi május hó 16-ik napja után létesült jogügyletek után jogszerűen csak 1.5%-os illeték szabható ki. Ezért a panasznak részben helyet adva, az egyes jogügyletek után kiszabott illetékeknek megfelelő helyesbítését kellett elrendelni